

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 29/2026-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Mackom, Štúrova 13, Nitra, proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22T/19/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 21. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „dohovor“), postupom Mestského súdu Bratislava I (ďalej len „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 22T/19/2023 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Žiada tiež prikázať mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov, priznať primerané finančné zadost'učinenie 1 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako advokát bol opatrením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6Tp/41/2023 z 13. júla 2023 ustanovený za obhajcu *ex offio* obvinenému v zmysle § 37 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku a následne opatrením mestského súdu sp. zn. 22T/19/2023 z 13. novembra 2023 bol ponechaný ako ustanovený obhajca obvineného, keďže došlo k zmene dôvodu povinnej obhajoby podľa § 40 ods. 2 Trestného poriadku. Mestský súd v predmetnej trestnej veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 22T/19/2023 zo 6. decembra 2024, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 9. decembra 2024, čím bolo napadnuté konanie v merite veci právoplatne skončené.

2.1. Sťažovateľ podal 8. januára 2025 „*Návrh na priznanie odmeny a náhrad*“, ktorým žiadal o priznanie náhrady trov konania a právneho zastúpenia v sume 2 325,02 eur v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Keďže mestský súd nerozhodol o návrhu sťažovateľa v súlade s § 553 ods. 3 Trestného poriadku, teda do 30 dní od jeho podania, sťažovateľ písomným podaním z 27. februára 2025 vyzval mestský súd, aby bezodkladne rozhodol. Z dôvodu pretrvávajúcej nečinnosti mestského súdu sťažovateľ podal 2. mája 2025 sťažnosť na prietahy v konaní k rukám predsedu mestského súdu a požiadal ho o zabezpečenie nápravy. Z následnej komunikácie s pracovníčkou mestského súdu zistil, že v jeho návrhu na priznanie odmeny došlo k neúmyselnej chybe v písaní, keď bola nesprávne uvedená spisová značka konania, resp. nesprávny rok v jej označení, pričom ale osoba odsúdeného bola označená správne a správna spisová značka bola uvedená aj v prílohe návrhu. Mestský súd reagoval na sťažnosť sťažovateľa písomným podaním z 10. júna 2025, v ktorom uviedol, že vo veci sťažnosti na prietahy v konaní predseda súdu nie je oprávnený konať, pokiaľ ide o trestné konanie, poukazujúc pritom na § 55 ods. 3 Trestného poriadku vzťahujúci sa na trestné konanie. Zároveň uviedol, že príslušná spisová kancelária bola vyzvaná na rozhodnutie o návrhu sťažovateľa. Keďže v priebehu ďalších mesiacov o návrhu sťažovateľa stále nebolo rozhodnuté, podal tento opakovane sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi súdu 29. augusta 2025, ktorá bola vybavená upovedomením z 24. septembra 2025 s obsahovo rovnakým stanoviskom predsedu súdu ako pri vybavení prvej sťažnosti. Mestský súd do podania ústavnej sťažnosti o návrhu sťažovateľa nerozhodol.

3. Písomným podaním z 13. januára 2026 sťažovateľ doplnil svoju ústavnú sťažnosť s poukazom na rozhodnutie mestského súdu sp. zn. 22T/19/2023 zo 7. januára 2026, ktorým súd vyhovel návrhu sťažovateľa a rozhodol o priznaní odmeny ustanoveného obhajcu. Zdôraznil, že mestský súd o návrhu z 8. januára 2025 rozhodol po jednom roku od jeho podania, čím prekročil lehotu stanovenú zákonom o 334 dní. Upravil tiež petit svojej ústavnej sťažnosti vo vzťahu k uloženiu príkazu konať, na ktorom netrval, keďže mestský súd už medzičasom o odmene sťažovateľa rozhodol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Poukazujúc na judikatúru ústavného súdu k problematike zbytočných prietahov v súdnom konaní, sťažovateľ zdôrazňuje, že absolútnou nečinnosťou mestského súdu a prekročením zákonnej lehoty na rozhodnutie dochádza k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. K zložitosti veci uvádza, že rozhodovanie o odmene obhajcu za poskytnuté právne služby obžalovanému v trestnom konaní predstavuje bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Ide pritom v zásade o vec jednoduchú, a to po stránke právnej aj skutkovej. Sťažovateľ sa o neprimeranú dĺžku napadnutého konania nepričinil, naopak, aktívne sa o vec zaujímal a žiadal o nápravu. Pripúšťa, že formálna chyba v písaní (k tomu bližšie bod 2.1 odôvodnenia tohto uznesenia) mohla mať určitý, nie však zásadný vplyv na neskoršie priradenie jednotlivých podaní k príslušnému súdnemu spisu a tým aj na mierne oneskorenie administratívneho spracovania veci. Táto skutočnosť však v žiadnom prípade nemôže ospravedlniť absolútnu nečinnosť súdu. Požadovanú sumu finančného zadost'učinenia sťažovateľ odôvodňuje predmetom konania, jeho celkovou dĺžkou a pocitom právnej neistoty, ako aj tým, že napriek aktivite sťažovateľa nedošlo k žiadnej efektívnej reakcii alebo náprave, čo s ohľadom na nie

nezanedbateľnú výšku požadovaných trov obhajoby (2 325,02 eur) vyvoláva u sťažovateľa pocit frustrácie a absolútnej bezmocnosti. Sťažovateľ vzniknutú situáciu vníma ako neoprávnené zdržiavanie svojho príjmu za už vykonanú prácu – právne zastupovanie klienta.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka existencie zbytočných priesťahov postupom mestského súdu v napadnutom konaní vo fáze rozhodovania o priznaní odmeny ustanoveného obhajcu.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval za vhodné požiadať mestský súd o vyjadrenie sa k jej obsahu (§ 56 ods. 6 veta za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde). Mestský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/238/2025 z 13. januára 2026 uviedol, že v napadnutom konaní nekonal a priesťah vznikol nečinnosťou vyššej súdnej úradníčky v súdnom oddelení 22T, ktorá už bola v minulosti vyzvaná na rozhodnutie o návrhu sťažovateľa na priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov ustanovenému obhajcovi a na túto výzvu nereagovala. Vzhľadom na ukončenie štátnozamestnaneckého pomeru zo strany tejto vyššej súdnej úradníčky bol do predmetného súdneho oddelenia 22T s účinnosťou od 1. januára 2026 pridelený nový vyšší súdny úradník, ktorý o návrhu na priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov ustanovenému obhajcovi rozhodol uznesením sp. zn. 22T/19/2023 z 7. januára 2026. Sťažovateľovi priznal odmenu a náhradu hotových výdavkov vo výške, v akej si ich tento vyúčtoval. Následne bolo uznesenie zasielané procesným stranám a po nadobudnutí právoplatnosti bude odmena uhradená sťažovateľovi. Mestský súd na záver uviedol, že priesťah bol rozhodnutím o návrhu sťažovateľa odstránený. Konečné rozhodnutie ponecháva na rozhodnutí ústavného súdu a v prípade záveru, že právo sťažovateľa porušené bolo, žiada, aby ústavný súd zväžil dôvodnosť a primeranosť finančného zadosťučinenia a sťažovateľovi finančné zadosťučinenie nepriznal.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

8. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, IV. ÚS 173/2021) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

9. Článok 6 ods. 1 dohovoru možno aplikovať aj na rozhodovanie o trovách konania za predpokladu, že predmetom konania bolo rozhodovanie o občianskych právach a záväzkoch alebo o oprávnenosti trestného obvinenia (porovnaj rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva

vo veciach Robins proti Spojenému kráľovstvu z 23. 9. 1997, Beer proti Rakúsku zo 6. 2. 2001, porovnaj tiež *Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M.* Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 604.). Obdobne aj ústavný súd uviedol, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (m. m. IV. ÚS 604/2018). Aj na konanie o trovách konania sa takto vzťahujú garancie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. z čl. 48 ods. 2 ústavy, t. j. povinnosť súdu rozhodnúť o trovách konania v primeranej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov.

10. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a ostatné označené referenčné normy – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020, I. ÚS 318/2022).

11. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť v súdnom konaní taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Aj na konanie o trovách konania sa takto vzťahujú garancie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. z čl. 48 ods. 2 ústavy, t. j. povinnosť súdu rozhodnúť o trovách konania v primeranej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov (m. m. I. ÚS 279/2019).

12. Účel základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v trestnom konaní pred súdom možno definovať primárne aj ako potrebu, aby stav právnej neistoty osoby obžalovanej z trestného činu, o vine ktorej má rozhodnúť súd, bol odstránený právoplatným súdnym rozhodnutím bez zbytočných prieťahov, resp. v primeranej lehote (I. ÚS 444/2014). Súčasťou tohto základného práva je aj bez zbytočných prieťahov rozhodnúť o ďalších súvisiacich otázkach, t. j. aj o odmene obhajcu za poskytnuté právne služby (I. ÚS 279/2019, IV. ÚS 126/2019).

13. Pri posudzovaní otázky, či v konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04, I. ÚS 250/2020) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej orgán verejnej moci rozhoduje, správanie strán a postup samotného orgánu verejnej moci. Za súčasť prvého kritéria považuje aj povahu prerokúvanej veci.

14. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o trovách konania, v tomto prípade o odmene obhajcu za poskytnuté právne služby obžalovanému v trestnom konaní, ktoré tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a nemožno ho považovať za právne či skutkovo náročné. Zložitosť veci nebola indikovaná ani konajúcim súdom.

15. Čo sa týka správania sa sťažovateľa, ústavný súd nezistil na jeho strane žiadne významné okolnosti, ktoré by sa podpísali na dĺžke rozhodovania mestského súdu. Hoci formálna chyba v písaní v označení spisovnej značky súdneho konania, ku ktorému návrh na priznanie odmeny

sťažovateľa smeroval, mohla sťažiť postup súdu pri identifikácii konania, danú okolnosť, a to aj vzhľadom na opakovaný záujem sťažovateľa o stav jeho veci, nepovažuje za spôsobilú ovplyvniť dĺžku rozhodovania mestského súdu.

16. Ústavný súd napokon pristúpil k hodnoteniu postupu mestského súdu vo fáze rozhodovania o priznaní odmeny ustanovenému obhajcovi v trestnom konaní. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je nespornou skutočnosť, že sťažovateľ bol opatrením okresného súdu sp. zn. 6Tp/41/2023 z 13. júla 2023 ustanovený za obhajcu *ex offio* obvinenému [REDACTED] v zmysle § 37 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku. Opatrením mestského súdu sp. zn. 2T/19/2023 z 13. novembra 2023 bolo sťažovateľovi ponechané ustanovenie obhajcu obvineného z dôvodu povinnej obhajoby podľa § 40 ods. 2 Trestného poriadku. Sťažovateľ ako obhajca zastupoval obvineného počas celého súdneho konania, ktoré bolo právoplatne skončené 9. decembra 2024, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok mestského súdu sp. zn. 22T/19/2023 zo 6. decembra 2024. Tým sťažovateľovi voči štátu vznikol nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom (§ 553 ods. 2 Trestného poriadku). Podaním z 8. januára 2025 adresovaným mestskému súdu sťažovateľ vyčíslil náhradu trov trestného konania z titulu povinnej obhajoby vo výške 2 325,02 eur. Mestský súd o priznaní odmeny obhajcovi rozhodol uznesením sp. zn. 22T/19/2023 zo 7. januára 2026, ktorým návrhu v celom rozsahu vyhovel a sťažovateľovi priznal odmenu vo výške, v akej si ju uplatnil.

17. Je zrejmé, že mestský súd nedodrжал zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o nároku sťažovateľa, ako to vyžaduje § 553 ods. 3 Trestného poriadku, keď o návrhu sťažovateľa z 8. januára 2025 rozhodol uznesením zo 7. januára 2026, teda do jedného roka od jeho podania. Ústavný súd považuje vo všeobecnosti za neakceptovateľný stav nerozhodnutia o trovách obhajoby nad rámec lehôt ustanovených Trestným poriadkom (§ 553 ods. 3). V podobných veciach (I. ÚS 279/2019, IV. ÚS 129/2019, IV. ÚS 274/2021) považoval za relevantné, že v týchto prípadoch ide o odmenu sťažovateľa za vykonanú službu a že štát prostredníctvom činnosti sťažovateľa realizuje právo na právnu pomoc, resp. právo na obhajobu – a to aj v prípadoch povinnej obhajoby [§ 37 Trestného poriadku (m. m. IV. ÚS 224/2022)]. Preto treba mestskému súdu dôrazne vytknúť, že o trovách obhajoby rozhodol až po roku o sťažovateľovho návrhu.

18. Napriek týmto nedostatkom napadnutého postupu mestského súdu ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou opakovane dáva do pozornosti, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní musí mať nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03, III. ÚS 359/08). Pojem „zbytočné priet'ahy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06). V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

19. O zjavnú neopodstatnenosť ide, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom

alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

20. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu mestského súdu pri rozhodovaní o trovách povinnej obhajoby ústavný súd dospel k záveru, že i keď postup súdu bol poznačený nečinnosťou, celková dĺžka napadnutého konania v tejto fáze (1 rok) nesignalizuje nečinnosť v takej ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľom označených práv. Zohľadnil pritom, že v tomto konkrétnom prípade došlo po podaní ústavnej sťažnosti zo strany mestského súdu k vydaniu rozhodnutia v zmysle predloženého návrhu (k tomu bližšie bod 16 odôvodnenia tohto uznesenia), čím bola právna neistota sťažovateľa odstránená a ústavná sťažnosť tak splnila aj svoj preventívny účel. Na základe uvedeného ústavný súd nateraz v danej veci nevyhodnotil dĺžku napadnutého konania za nezlučiteľnú so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny ani s právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

21. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní nateraz odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, keď ani sťažovateľom opakovane numericky deklarovaná dĺžka rozhodovania o návrhu na priznanie odmeny v trvaní jedného roka nie je v danom kontexte spôsobilá kvalifikovane ovplyvniť názor ústavného súdu o neopodstatnenosti tejto ústavnej sťažnosti.

22. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o jeho ďalších procesných návrhoch stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu